

Hướng dẫn soạn bài Kiểm tra phần Văn Sách giáo khoa Ngữ Văn lớp 7 tập 1 được trình bày ngắn gọn, chi tiết nhất dưới đây để các em hiểu rõ hơn về bài học này, từ đó chuẩn bị tốt cho tiết học tới.

Câu 1 trang 137 sgk Ngữ Văn 7 Tập 2

"Bầu ơi thương lấy bí cùng"

Tuy rằng khác giống nhưng chung một giàn"

- Tình cảm được diễn tả :

+ Bầu và bí cùng là hai loại cây leo nhưng khác nhau về giống. Tuy vậy, ở đây bầu và bí được trồng và leo cùng một giàn (cùng cảnh ngộ).

+ Ý nghĩa : Sống trên đời, không ai giống ai nhưng mỗi con người đều hình thành từ loài vượn người tối cổ, cùng mang dòng máu đỏ. Dân tộc Việt Nam cùng là con cháu của cha Long Quân, mẹ Âu Cơ. Câu ca dao khuyên chúng ta một đạo lí sống : phải biết đùm bọc, che chở, yêu thương lẫn nhau.

+ Dẫn chứng : "*Lá lành đùm lá rách*", ví dụ trong thực tế...

- Nghệ thuật : thể thơ lục bát phổ biến trong ca dao, kiểu câu "tuy...nhưng..." tạo nên sự quan trọng, sự cần thiết của tình nghĩa.

Câu 2 trang 137 Tập 2 sgk Ngữ Văn 7

Có thể chọn bài thơ "Bánh trôi nước" của nữ thi sĩ Hồ Xuân Hương :

"Thân em vừa trắng lại vừa tròn"

Bảy nổi ba chìm với nước non

Rắn nát mặc dầu tay kẻ nặn

Mà em vẫn giữ tấm lòng son"

- Nội dung : Ấn dụ hình ảnh bánh trôi nước thấy được số phận bạc bẽo, trôi nổi của người phụ nữ phong kiến : xinh đẹp nhưng bấp bênh. Bài thơ ca ngợi vẻ đẹp son sắt của người phụ nữ đồng thời tố cáo chế độ phong kiến.

- Nghệ thuật : viết bằng chữ Nôm, phép nhân hóa, ẩn dụ, cặp quan hệ từ "vừa...vừa", đảo ngữ.

Câu 3 trang 137 sgk Tập 2 Ngữ Văn 7

Chọn hai câu thơ trong bài *Tĩnh dạ tứ (Cảm nghĩ trong đêm thanh tĩnh)* của Lý Bạch :

Phiên âm :

"Cử đầu vọng minh nguyệt

Đê đầu tư cố hương"

Dịch thơ :

"Ngẩng đầu nhìn trăng sáng

Cúi đầu nhớ cố hương"

- Phép đối với hai tư thế "ngẩng đầu" - "cúi đầu" tỏ ra hai tâm trạng "nhìn và nhớ".

- "Trăng" và "nhà thơ", hai người bạn tâm giao. Trên kia trăng lẻ loi giữa trùng mây, dưới đất người đơn độc chốn xa lạ, xa quê hương.

- Hai câu thơ thể hiện tâm hồn yêu thiên nhiên và nỗi nhớ nhà của tác giả.

Câu 4 (trang 137 sgk Ngữ Văn 7 Tập 2): Hai câu thơ nói về vẻ đẹp trăng trong bài Cảnh khuya và Rằm tháng giêng của Hồ Chí Minh :

- Cảnh khuya : *"Trăng lồng cổ thụ bóng lồng hoa"*

- Rằm tháng giêng : *"Kim dạ nguyên tiêu nguyệt chính viên" ("Rằm xuân lồng lộng trăng soi")*

Nghệ thuật miêu tả đặc sắc : thể thơ thất ngôn tứ tuyệt, điệp từ, miêu tả cảnh sắc một cách thơ mộng thể hiện được vẻ đẹp cổ điển xen hiện đại của trăng trong đêm.

Qua hình ảnh trăng, ta thấy được tâm hồn thi sĩ đẹp đẽ của Bác. Người yêu trăng hẳn rất yêu thiên nhiên, là người có tâm hồn thanh cao, Bác luôn canh cánh nỗi lo nước nhà.

Câu 5 Ngữ Văn 7 Tập 2 trang 137 sgk

Tình cảm quê hương đất nước của Vũ Bằng qua việc hồi tưởng hình ảnh mùa xuân trên đất Bắc :

- Tình yêu quê hương tha thiết, muốn trở lại quê hương.

- Là người am hiểu và rất yêu thiên nhiên, biết trân trọng và tận hưởng những vẻ đẹp của cuộc sống đời thường.

Câu 6 Ngữ Văn 7 trang 137 sgk Tập 2

- Tác đất tác vàng

+ Ý nghĩa: Đất quý vì đất nuôi sống con người là nơi để ở người lao động phải đổ xương máu mới có và bảo vệ được đất

+ Giá trị kinh nghiệm: nhắc nhở con người quý trọng đất

- Tháng bảy kiến bò chỉ lo lại lụt

+ Ý nghĩa: Tháng bảy mà kiến bò nhiều là sắp có lũ lụt

+ Giá trị kinh nghiệm: Ý thức chủ động dự báo lũ lụt để chủ động phòng chống

Câu 7 trang 137 Ngữ Văn 7 Tập 2 sgk

Luận điểm trong các bài :

a. Bài 20 (*Tinh thần yêu nước của nhân dân ta*) :

- Tinh thần yêu nước là một truyền thống quý báu của nhân dân ta.

- Tinh thần yêu nước qua lịch sử và trong hiện tại.

- Nhiệm vụ phát huy tinh thần ấy.

b. Bài 21 (Sự giàu đẹp của tiếng Việt) :

Tiếng Việt là một thứ tiếng đẹp, một thứ tiếng hay, đầy sức sống.

c. Bài 23 (Đức tính giản dị của Bác Hồ) :

- Sự nhất quán giữa cuộc đời hoạt động cách mạng với cuộc sống thanh bạch của Bác.

- Sự giản dị của Bác trong sinh hoạt, lối sống, làm việc.

Câu 8 trang 137 sgk Ngữ Văn lớp 7 Tập 2

"Văn chương gây cho ta những tình cảm ta không có, luyện những tình cảm ta sẵn có"

- *Mẹ tôi* (Ét-môn-đô đơ A-mi-xi) : đọc văn bản này, ta như thấu hiểu hơn tình mẫu tử thiêng liêng, ta cảm xúc hơn với những hi sinh to lớn mà người mẹ dành cho con. Từ đó càng biết trân trọng, yêu quý mẹ.

- *Bài học đường đời đầu tiên* (Tô Hoài) : cho ta nhìn thấy một thế giới loài vật sống động, trải nghiệm với anh chàng Dế Mèn kiêu căng, cho ta biết xót thương kẻ yếu, biết khinh bỏ tính cách khoe khoang, xốc nổi.

Câu 9 trang 137 sgk Tập 2 sgk Ngữ Văn lớp 7

- Nghệ thuật tương phản là đưa ra những chi tiết, hành động đối lập, tương phản nhằm làm nổi vấn đề, tư tưởng chính của tác phẩm.

- Tương phản trong *Sống chết mặc bay* : Một bên người dân vật lộn, chống chọi với mưa lũ căng thẳng, vất vả. Một bên quan hộ đê ngồi đánh bài nơi cao ráo, an toàn.

Câu 10 trang 137 sgk Ngữ Văn 7

Ý nghĩa sự im lặng của Phan Bội Châu trong truyện *Những trò lố hay là Va-ren và Phan Bội Châu* : đó là một biểu hiện của sự khinh bỉ, coi thường bậc cao. Đó cũng là thể hiện bản lĩnh kiên cường của nhà cách mạng.

Câu 11 trang 137 sgk Ngữ Văn 7 Tập 2

Thành ngữ "Oan Thị Kính" : nói về nỗi oan ức cùng cực không được giải bày, không được cảm thông.